

парламентаризма као, рецимо, наш Вучина Васовић који разликује шири и ужи смисао овог појма. У ширем смислу парламентаризам означава политички систем у чијем средишту стоји парламент као мање или више институционализован скуп представника друштва или појединих друштвених слојева на коме се воде отворене расправе о политичким питањима и одлучује, тј. утиче на доношење кључних државних одлука. У ужем смислу, парламентаризам по овом аутору означава парламентарну владу, а то је „систем владавине у коме постоји дуализам односно међузависност и сарадња законодавне и извршне власти и у коме је под окриљем титуларног шефа државе реална власт смештена у кабинету, који је углавном или најчешће састављен од чланова представничког тела, а који су индивидуално и колективно, одговорни управо у том телу“. Још су једноставније од ове дефиниције оне по којима је парламентарни систем режим поделе власти у коме су министри политички одговорни пред парламентом, односно то била једноставно речено влада одговорних министара или кабинетска влада. Механизам парламентарног система почива на две кључне полуге: парламенту и извршној власти. Парламент је законодавно тело – врши законодавну власт и он је по структури најчешће дводом (британски, француски, италијански, шпански и др.) при чему је та дводомност инсирисана жељом и намером да се умерава и ублажи моћ првог домадемократски изабраног од народа. Но, има и једнодомних парламената (грчки па и наш српски) и то ни мало не умањује нити утиче на ефикасност и функционалност система власти. Што се тиче извршне власти, она је бицефална (двоврсна) и њу врше: шеф државе и влада или министарски кабинет. Шеф државе у парламентарном систему може да буде или монарх или председник републике пошто парламентарни систем постоји и у монархији, али и републици. У монархији, шеф државе је наследан а у републици изборан, но и у једном и у другом случају је политички неодговоран јер ту одговорност пред парламентом преузима влада – министри тзв. премапотписом. То значи да сваки акт шефа државе премапотписује одн. покрива својим потписом надлежни министар и тако и преузима на себе одговорност пред парламентом. Према томе, влада, заједно са шефом државе, врши извршну власт. Она је један колегијум на челу са првим министром (премијером), дакле колегијални орган састављен од ресорних министара који покривају поједине области или гране државне управе. У енглеској варијанти парламентарног система чланови владе су солидарно и колективно одговорни, што значи да одговорност и пад једног министра изазива пад целе владе – кабинета.